

Frederikssund kommune
By og Landsskab, Planteamet
Torvet 2
3600 Frederikssund
Pr. mail: planteamet@frederikssund.dk

Hillerød, 4. januar 2020

Bemærkninger til forhøring vedr. 6 områder til planlægning for Grønt Danmarkskort

Nordsjællands Landboforening fremsender hermed som erhvervs- og interesseorganisation for landboere og landbrugere i Hovedstadsregionen bemærkninger til den forhøring, som vedrører 6 specifikke områder til planlægning for Grønt Danmarkskort i Frederikssund kommune. Vi fokuserer i det følgende på de for os vigtigste aspekter omkring udpegningerne og omkring processen og den borgerbehandling, som kommunen har udvist. Her kort summeret i stikordsform:

- **Processen – vi opfordrer til en faglig validering og den direkte lodsejerdialog**
- **Bæredygtig fødevarerproduktion sættes under pres med udpegningerne – århundredes dyrkningshistorik tilsidesættes - arealer i omdrift bør ikke indgå i Grønt Danmarkskort**
- **Udpegningerne – manglende proportionalitet ml. indsats og gevinst ved udpegningerne - ulemperne bliver for store og synergieffekterne er ikke til stede**
- **Økonomiske konsekvenser allerede nu**

Processen

*Den 18. december 2019 besluttede byrådet i Frederikssund kommune, at de 6 områder gennemgår en yderligere, **grundig valideringsproces** med de **relevante, berørte lodsejere** om, hvorvidt arealerne skal indgå i Grønt Danmarkskort eller udgå samt med **hvilke nærmere afgrænsninger** de eventuelt skal indgå. I processen lægges vægt på en **direkte dialog** samt **afklaring med de relevante berørte lodsejere** (byrådsreferat 18. december 2020; egne fremhævninger).*

Nordsjællands Landboforening har i februar 2020 og igen i september 2020 efterlyst valideringsprocessen, som vi og lodsejerne havde fået forståelse af, ville foregå lokalt og i direkte dialog med lodsejerne. Vi undrer os derfor over, at forvaltningen lægger op til en forhøring uden yderligere dialog og afklaring med lodsejerne, end de høringssvar som lodsejerne måtte indsende. Det står os således uklart, hvorledes den faglige validering vil finde sted.

Vi anerkender, at berørte og mulig berørte lodsejere er blevet gjort opmærksom på forhøringen via e-boks. Dog er det beklageligt, at lodsejerne først får den direkte henvendelse den 4. december, som er en uge efter offentliggørelsen den 27. november, og at høringen lægges hen over jul og nytår, hvor det ikke er muligt at få assistance til udarbejdelse af høringssvar hos konsulenter eller få svar på opklarende spørgsmål i forvaltningen. Vi anerkender at kommunen har tilbudt deltagelse i et digitalt borgermøde, men er også

vidende om at flere lodsejere ikke er fortrolige med denne mødeform og derfor ikke har haft mulighed for at deltage. Ligeledes er det beklageligt, at det på hjemmesiden tilgængelige kortmateriale er vanskeligt at orientere sig på matrikelniveau, hvis man ikke er vant til at arbejde med digitale kort.

Lodsejeren stilles i en vanskelig position i forhold til at indgå i en ligeværdig dialog, når det er svært at få et overblik over, om kommunen har prioriteret hele eller dele af ejendommen til naturformål.

Nordsjællands Landboforening vil derfor igen kraftig opfordre til, at forhøringen følges op af en reel dialog med de berørte lodsejere samt en yderligere grundig faglig validering af, om områderne skal indgå eller ej.

Bevar grundlaget for fødevareproduktion

De dyrkbare arealer er under pres fra skovrejsning, naturudpegning, forsumpning, infrastruktur, byudvikling mv. Derfor skal vi værne om det nuværende grundlag for en bæredygtig fødevareproduktion – agerjorden.

Vi kan derfor ikke acceptere at kommunale udpegninger til Grønt Danmarkskort udfordrer omfanget af produktions- og driftsinteresserne i det åbne land uden direkte dialog med lodsejerne og uden en faglig validering af, at det har positiv effekt på natur, miljø og/eller klima.

I fem af de seks udpegede områder indgår højproduktive mineralske landbrugsarealer, som har flere århundredes dyrkningshistorie bag sig, og som i dag er i intensiv omdrift. Vi kan ikke acceptere, at så lang dyrkningshistorik tilsidesættes. Disse arealer bør alle tages ud af udpegningerne, indtil det faglige grundlag for udpegningerne er valideret fuldt ud.

Vandafledningen fra de dyrkbare arealer har stor betydning for udviklingen af en bæredygtig fødevareproduktion. Er denne ikke optimal vil det ikke blot give anledning til dårlig vækst, men også næringsstofftab til det omliggende vandmiljø og tab af lattergasser. En velfungerende vandafledning på dyrkningsfladen burde derfor have stor samfundsinteresse.

Udpegningerne - manglende proportionalitet ml. indsats og gevinst ved udpegningerne - ulemperne bliver for store og synergieffekterne er ikke til stede

I baggrundsnotatet til Grønt Danmarkskort, Kommuneplan 2021 side 9 fremhæves at evt. naturgenopretningsprojekter i område 3 Østby m.fl. vil kunne bidrage betydeligt med tilbageholdelse af næringsstoffer til Fjorden. Hvor har kommunen denne viden fra?

Vi kan konstatere fra Landbrugsstyrelsens seneste kort (*Målrettet kvælstofregulering 2021*), at kravet til målrettet kvælstofregulering i oplandet til Roskilde Fjord er meget lavt. Kravet er lavt, fordi jorden har en høj retentionsevne, hvilket skyldes jordens høje lerindhold. Ud fra en faglig betragtning må vi derfor forvente, at et vådområdeprojekt i dette område ikke vil give den ønskede effekt på vandkvaliteten i Fjorden og ej heller på udledningen af klimagasser, som grundet jordens lave husmusindhold, må formodes at være lavt.

I samme baggrundsnotat side 9 fremgår det: *at arealet nogenlunde følger kote 5 rundt i landskabet*, hvilket svarer til 5 meter over daglig vande i Roskilde Fjord. Anvendelse af kote 5 over daglig vande er uacceptabelt højt og kan i vores optik ikke benyttes til at kategorisere lavbundsjord med naturpotentiale. Det skal

bemærkes, at mange arealer i dette område er værdifuld og højtbeliggende lerjorde i omdrift med et stort dyrkningspotentiale.

Lige fra begyndelsen har vi været kritiske over for denne udpegning, som omfatter ca. 1000 ha. landbrugsjord, da vi mener, at det faglige grundlag ikke er i orden, og det ikke er muligt at opnå de i notatet beskrevne synergieffekter.

Vi har ovenikøbet ikke kunnet forstå begrundelsen for omfanget af udpegningen, da den berører mange landmænds eksistensgrundlag, og gevinsten ved udpegningerne står ikke mål med indsatsen og de ulemper, som udpegningen vil påføre lodsejerne.

Mange af vore medlemmer har allerede som del af deres driftsstrategi iværksat initiativer som tilgodeser biodiversitet og naturudvikling. Interessen for at fortsætte initiativerne er til stede, men rammebetingelserne skal være i orden og processen fair.

Økonomiske konsekvenser allerede nu

Naturudpegningerne medfører allerede nu omkostninger, uden at lodsejer kan få erstatning. Handelsværdien af landejendomme påvirkes negativt, når der kommer arealreservationer til naturformål, fordi købsinteresserede vil have afslag på prisen alene på grund af den usikkerhed, der følger med udpegningerne; eller også går købsinteresserede direkte videre til en lignende ejendom uden naturudpegninger. I begge tilfælde er den handelspris, der kan realiseres for en given ejendom, lavere end uden udpegninger til naturformål.

Andre økonomiske konsekvenser af naturudpegninger opstår, når driftsnødvendige investeringer skal finansieres. Kreditgiver vil under alle omstændigheder tage udpegningernes mulige begrænsninger af produktionen med som en risikofaktor, når rentabilitet og omfang af investeringerne skal vurderes. Også her en landmand med udpegninger på ejendommen dårligere stillet end en landmand uden udpegninger.

Vi opfordrer beslutningstagerne i Frederikssund kommune til at tage hensyn til de berørte private lodsejere. Det kan bedst gøres ved at give afkald på udpegninger for "ny natur", dvs. ved at lade være med at udpege arealer til "potentiell natur" og ved at tage alle arealer til "potentielle økologiske forbindelser" af bordet.

På sigt vil vi anbefale at inddrage landbruget og lodsejerne på den måde, naturrådet mente, altså at bruge dialog og frivillighed i arbejdet med udpegningen af arealer til "ny natur". Vi mener, at Frederikssund kommune når længst med frivillighed, transparens og dialog.

Med venlig hilsen

Lars Jonsson, Formand for Nordsjællands Landboforening

Søren Hansen, Næstformand for Nordsjællands Landboforening